По конфіскаті. — Наклад другий!

Ч. 88. Львів, субота 10. червня 1922. Почтову належність оплачено гуртом. Рік I.

ГРОМАДСЬКИЙ ВІСТНИК

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 1000 М
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Швайцарії 5 фр. шв., Німеччині 75 марок, Чехословаччині 25 корон ч., Болгарії 50 левів, Румунії 50 лей, Австрії 1400 корон. Зміна адреси 50 марок польських.

ОГОЛОШЕННЯ:
Рядок дрібного друку або його місце в рубриці „Оголошення" 50 М., в „Наді́сланім", в „Оповістках" і некрольоґи 75 М. Між новинками і в редакційній части 150 М., на першій стороні 200 М. За дрібні оголошення 15 М від слова: товстим друком подвійно. В неділі і свята 50% дорозче.

Виходить о годині 7. рано.

Один прим. 40 Мкп.

РЕДАКЦІЯ, АДМІНІСТРАЦІЯ й ЕКСПЕДИЦІЯ: ЛЬВІВ, РИНОК ч. 10

Львів, 9. червня 1922.

Від Берестя до Рапальо.

Велике економічне значіння України від давна загально відоме. Передовсім це широко-славний шпихлір Европи, що своїм збіжжам кормив цілі народи і держави. Це одно. А далі: це невичерпані, у значній мірі неторкані ще навіть склади підземних скарбів — вугілля, заліза й инших сирівців, що є основою великого промислу. Вкінці: який величезний ринок збуту!

Все те дуже сильно приваблювело підчас останньої війни Німеччину. Тим сильнійше, чим довше тривала війна. Вкінці тверда дійсність примусила Німців зробити рішучий крок. І під могутніми ударами залізних німецьких корпусів Росія захитується у своїх основах — і брами на Україну отвираються на розтіж.

Та Німці не бажали іти на Україну як завойовники. Вони передтим порозуміваються з господарем української землі — українським народом і заключають з ним союз. Так прийшло до договору між Німеччиною й Україною у Берестю.

Чи треба пригадувати, що давав Україні берестейський договір?

Передовсім — він давав нам те, що є взагалі найвищим ідеалом кождої нації, всіх часів. Він давав нам те, про що мріяли і за що боролися цілі покоління українського народу у його найкращих одиницях. Він давав нам — національну державу.

Давав — у буквальному значінню цього слова. Бо не тільки, що визнавав Українську Державу de iure, без ніяких обмежень суверенних прав українського народу (пор. нпр. одночасну німецьку концепцію польської державности!). Він творить її de facto — німецькою зброєю здобуваючи для неї цілу українську етнографічну територію б. Росії, від Вепра і Збруча аж по Кубань й обороняючи її через ряд місяців перед змодернізованим московським імперіялізмом.

Та значіння берестейського договору для України на тім не кінчиться. Також і тій частині українського народу, що залишалася поза межами Української Держави, договір давав maximum національних прав, зобовязуючи Австрію до утворення з її українських земель окремого українського коронного краю.

Стільки давав берестейський договір Україні.

І безконечно наївно булоб думати, що все те Німці давали Україні — з плятонічного українофільства чи для високої ідеї справедливости. Давали, бо надіялися одержати заплату від України. Заплату у формі частинки її матеріяльних дібр, частинки — дрібної в порівнанню з тим, що посідав український народ та дуже цінної для зблькованої та виснаженої довгою війною Німеччини. Давали — на основі прінціпу: do ut des. І той самий берестейський договір, що давав Україні державну суверенність, вимагав від неї згаданої вище заплати.

Усі народи у всіх часах для здобуття чи оборони державної суверенности приносили в жертву все, що мали найціннійше: майно і життя. Усі народи у всіх часах з погордою дивилися на тих, що вище національної незалежности ставили — матеріяльне добро.

Та як поставилася до берестейського договору Україна? Як виконала вона зобовязання зі свойого боку?

Прикро відповідати на поставлені питання, та відповісти треба згідно з історичною правдою. А правда ця така: Україна своїх зобовязань, принятих у берестейському договорі, не додержала.

Недодержання зобовязань супроти Німеччини, принятих у Берестю, помстилося фатально на Україні — Воно викликало, як відомо, різкий українсько-німецький конфлікт, який дуже скоро розвинувся у внутрішній конфлікт серед самих синів України. Конфлікт, який в результаті закінчився упадком Української Держави.

Бо тільки Німці забралися з України, вернула туди негайно колишня Росія. Господарем Української Землі виступила знова Москва.

Та не тільки втратою державної суверенности заплатила Україна за недодержання берестейського договору. Не зберігла вона й тих матеріяльних дібр, якими заплатити за суверенність відмовилася колись Німцям. Бо скільки від того часу заплатила Україна всяким чужим і своїм пройдисвітам, хто не грабив її — здовж і поперек. В десятеро — можна сміло сказати — заплатила вже досі Україна більше, ніж те, що мала колись заплатити за збудування Української Держави Німцям. І хто може сказати нині, скільки ще прийдеться заплатити їй у близшій і дальшій майбутности? І — що найважнійше: без ніякого еквіваленту за це для себе.

Одну з таких чергових контрибуцій наложив на Україну сама свіжий договір між Німеччиною і Москвою у Рапальо. Договір, який віддає Україну в економічну аренду Німеччині в заміну за німецький союз з Москвою.

У Рапальо Німці осягнули з лихвою все те, що осягнути бажали колись у Берестю. Та тільки замість оферованої колись Україні Української Держави, тепер платять вони їй — скріпленням російських окупантів на українських землях, будуванням — „єдиної неділимої" Росії...

Так мститься історична Немезіс за історичні помилки...

Ів. Кревецький.

Велика Україна.

Життя в Київі.

До „Славбюра" наспів недавно лист з Київа, в якому чорними красками змальоване животіння Київлян.

Нужда, яка стала заглядати в город ще з початком 1920 р., дійшла до кульмаційної точки зимою 1921 р. і весною 1922 р., коли з голодуючих околиць а головно з Поволжа стали надтягати тисячі голодних. Київляни не могли й не можуть їм нічим помогти, бо самі мало що не вмирають з голоду і мусять глядіти, як голодні падуть мертві від голоду серед улиць Київа.

Поміч голодуючим — пише кореспондент — зорганізована доволі добре й захоплює собою широкі круги неголодуючого населення, але та поміч така мінімальна в порівнанню з розмірами нужди, як капля в морі.

Люде ратуються як можуть, але вратовується дуже мало. Тільки ті, що вміють спекулювати, ідять тричі в день, решта мусить задоволитися порцією ячмінної зупи, вимінюючи ячмінь і картоплю в селян за останній лах, бо грошей не приймають. Селяне говорять, що засіяно дуже мало, так що треба очікувати ще гіршого, бо в недовзі вони перестануть привозити до города харчі. Виїзджати на села майже неможливоizза страшенного переповнення поїздів.

Дорожня з кождим днем росте. Фунт хліба коштує 200.000, пуд (32 фунти) барабулі 2 міліони, ячменю 3 міл., жита 4 міл. сов. рублів.

Культурне життя зовсім завмерло. Професори й педагоги повтікали з посад й зайнялися чорною роботою, або вчать по селах на давний „фільософський спосіб", одержуючи за те їжу й свитину. Ґазет виходить чимраз менше, бо й дорогі вони, примірник коштує 50 тисяч сов. руб., а цеї суми, хоч як низько стоїть сов. рубель, не може видати перший ліпший, бо все таки замісць чотирох ґазет може купити фунт хліба.

В листі м. и. говориться, що голодуючі не покладають великої надії на поміч Західної Европи, вона — на їх думку — не зможе їм помогти. Тут хиба ждати якогось чуда, або смерти голодних.

Большевики бажають викликати всесвітну революцію.

З погранича над Збручем доносять: Політичні комісарі при совітській армії на В. Україні ведуть в останніх часах серед війська одноцільну аґітацію. Найважнійшим завданням совітів має бути під цю пору „політична робота за кордоном" для підотовання всесвітної революції. Промови в тім дусі чується тепер часто на мітинґах, устроюваних серед совітських формацій на радянській Україні. (AW.)

Повстанчий рух.

По донесенням, що наспіли з В. України до Москви після скінчення посівної кампанії повстанчий рух прибирає знов ширші розміри. Наспіли відомости про ділання повстанчих відділів Грізного, Сліпченка, Трояновського, Мастолярчука. Як подають совітські власти, в останніх часах зліквідовано повстанчі відділи Зайця, Петренка й Кажата. (Рпр.).

За визнання совітської влади на Кубанщині.

„Накануне" оголошує заклик до козаків, підписаний лідерами кубанських самостійників Л. Бичем, Ф. Ворониновим, П. Макаренком і Л. Білашевим. В тім заклику вони взивають козаків перервати боротьбу з большевиками і визнати совітську владу.

Бандитизм в Одесі.

Одеські „Ізвєстія" (ч. 729) пишуть, що в останніх часах в місті трапляються часто бандитські напади на помешкання. Ці напади виконують звичайно замасковані бандити. На днях арештовано таку шайку, зложену з 40 бандитів.

З Волині.

Для кого конституція?

В серпні 1921 р. волинський шкільний куратор зачинив російську прогімназію у Володимирі Волинському. Жалю по ній не було, лише клопіт батькам, бо поза школою зосталось більш 300 дітей-учнів. Заклопотані батьки заходились, щоб відкрити українську ґімназію у Володимирі. В тій цілі представни-

хи їздили до куратора в Луцьк, який ніби то прихильно поставився до справи і зажадав лише виконати потрібні для сего формальности.

Громадяне горячо взялися за діло, пошукали відповідного директора і концесіонера і ще 2. листопада 1921. р. подали кураторови прохання з потрібними документами. Куратор запевнив, що з початком нового року буде ґімназія українська відкрита. Але до нового року бажаний дозвіл від куратора не прийшов.

Нетерпучі батьки знов звернулись до куратора прискорити відчинення ґімназії і знов запевнення, що ґімназія буде в лютому. Настав лютий, пройшов і березень, а про ґімназію ні слиху, ні диху.

Порішили тоді батьки їхати цілим скопищем до куратора та благати про ґімназію і по Великодні вирушили великою депутацією з війтами і представниками майже всіх ґмін Володимирського повіту до Луцька. Тай знов відповідь — ні те ні се.

В той самий же день ходили й до воєводи, про якого прочули, що це бувший міністр при уряді У. Н. Р.; значить на пів свій чоловік. Воєвода дуже прихильно поставився до справи, обіцяв прискорити і зробити все, що від нього залежить. І дійсно дня 25. квітня ц. р. одержано відповідь від куратора, що дозвіл на ґімназію відмовлено через те, що кандидат на директора не має польського підданства.

З цілого ходу справи видно було, що не відкриють ґімназії ті, яким ходить спольонізувати край і даремні заходи. Та невгамовні батьки почали шукати кандидатів на директора з польським підданством. Концесіонер свящ. Ф. К. знов поїхав до куратора в маю з пропозицією трох кандидатів на директора. Запропоновано директора кремянецької ґімназії п. Миляшкевича (30 літ праці в ґімназії, має польське підданство, уроженець Володимир. повіту). Куратора не задоволила кандидатура без вказання мотивів. Запропоновано свящ. володимирської катедри П. Табінського, бувш. професора камінецького університету. Священик ні в якому разі не може бути директором — казав куратор. Нарешті запропоновано бувш. ґімназ. учителя, під сю пору учителя володимир.-волинської 7-кл. школи Ф. Кульчинського, кандидата з освітою духовної академії. Кульчинського знам — не може биць директорем — відповів. Обурений концесіонер заявив тоді, що бачить в цілій справі, яка тягнеться більше пів року, лише kręcenie głowy, на що куратор відповів, що досить ґімназій на Волині польських, є й у Володимирі польська ґімназія. А воєвода відповів, що нічого не може допомогти, коли закони вимагають, щоб директор був польський підданий.

Батьки хотять звернутися до Варшави.

Прямуйте до Львова. та порозумійтеся з українськими ґімназіями, щоб ваших дітей прийняли, та разом подбайте про отворення інтернату для учнів з Волині. Це єдине можливе розвязання справи, поки минуть часи лихоліття. — *К. Ч.*

Горе волинської інтеліґенції.

Зясовується, що ніхто з Українців на Волині не має польського підданства, аж поки його не позискає.

а мимо того рекрута на Волині беруть, данину стягають, всякі податки мусять оплачувати і повинности виконувати. Одначе коли просить Українець посаду в уряді, учителя, парафії — священик, лікар, інжинер дозволу приватної практики, то не дають, аж поки не представить посвідчення польської приналежности. Завдяки цьому велика сила безробітної інтеліґенції на Волині. Решта тимчасово залишується на своїх становищах до точно означеного терміну. Так учителі Володимирського повіту отримали обіжник куратора Волинського округа Nr. 4352 з застереженням, że ostatnim terminem przestawienia prawomocnych zaświadczeń obywatelstwa polskiego jest 31. lipca 1922 r., po którym to terminie wszyscy nauczyciele narodowości niepolskiej, nie posiadający wspomnianych świadectw będą bezwarunkowo zwolnieni z posad

Нам відомо, що мало хто з учителів Українців одержав до того часу те підданство, тай здобути його не легко. Учительці Н. М. відмовлено в підданстві під замітом тим, що займалась політикою і співчувала Українцям, коли були у Володимирі. Отже достаточно поліцаєви, жандармови, або „гороховому палято" сконстатувати, що Українець займається політикою, чи не вживає польської мови в розмові в уряді, співчуває Українцям, „czy dąży do Ukrainy samostijnej", як він лишається права на підданство, а головно права на кусок хліба.

От сей стан й використовує польонізаційна кліка, щоб усунути з дороги трівкий український елемент, а їх місця заповнити ренеґатами, почцівимі русінамі і Поляками з „Малопольскі".

К. Ч.

Памятайте про пресовий фонд „Громадського Вістника"! — Жертви проситься слати до Краєвого Союза Кредитового у Львові (Ринок ч. 10.) на біжучий рахунок „Громадського Вістника".

В обороні Німеччини.

На основі версайльського договору мала Німеччина заплатити союзним державам воєнне відшкодовання в квоті 132 міліярдів золотих марок і покрити усі видатки на удержання окупаційних армій. В справі цих репарацій мала Німеччина до дня 31. мая ц. р. дати відповідь репараційній комісії. І вона це зробила. Уряд Вірта згодився на деяку контролю німецьких фінансів, зобовязався наложити нові податки і здержати емісію нових паперових марок. Ця відповідь вдоволила репараційну комісію, яка зі свого боку продовжила Німеччині мораторію до кінця цього року. Так цей критичний день 31. мая, в якім Франція мала на власну руку розпочати супроти Німеччини збройні санкції, проминув спокійно.

Одночасно в Парижі зібрався міжнародній комітет банків з Морганом на чолі, щоби обдумати способи уділення Німеччині позички для покриття репарацій. Комітет радив через кілька днів і вкінці рішив, що як довго істнують умови, подиктовані Німеччині версайльським договором і льондонським ультіматом, Німеччині не можна дати ніякої позички. Комітет арґументував, що держава, якої гіпотека обтяжена такими високими репараціями, не може бути добрим довжником.

Ця ухвала комітету банкирів, це нова спроба ревізії версайльського мирового договору. Бо коли репараційна комісія заявляє, що Німеччина не є в силі платити наложених на неї рат і дає їй мораторію, а одночасно англійські і американські фінансісти заявляють, що не дадуть Німеччині позички, доки на ній тяжітимуть зобовязання версайльського договору—то це ніщо инше, як спроба приневолити Францію до ревізії версайльського договору. А належить зазначити, що Франція потребує німецьких грошей на покриття своїх надмірних видатків.

Щоби „заохотити" Французів до уступок, домагається Америка від неї своїх 9 міліярдів долярів, за які Франція досі не платила навіть процентів. Цей довг на основі ухвали сенату у Вашінґтоні має бути сплачений протягом 25 літ, себто не скорше, чим німецькі репарації. Виходить, що колиб навіть Німеччина платила точно свої рати, то Франція мусілаб їх негайно переказувати до Америки.

Ця політично-фінансова пресія на Францію має на меті вимусити ревізію версайльського договору і приневолити Францію до розоруження. Вона має тим більші вигляди на успіх, бо ведуть її згідно Англія і Америка Англійський уряд, устами Льойда Джорджа заявив недвозначно, що „Англія є за політикою умірковання і поздержливости.. Немає бесіди про це, щоби Франція могла сама поробити якінебудь кроки на випадок невиконання договору. Англія підписала цей договір і є ним звязана А договір містить в собі рішення, які допускають полекші і зміни в користь Німеччини". Свою промову закінчив англійський премієр такими значучими словами: „Кождий самостійний виступ котрогонебудь із союзників проти Німеччини, був би погубним для антанти". Цими словами дав Л. Джордж до пізнання, що версайльський мировий договір буде підданий ревізії, в користь Німеччини.

Колиж самостійний виступ проти Німеччини, означав би кінець антанти, то Франція ледви чи на нього зважиться.

В такім випадку Франція під натиском Англії і Америки мусілаб розпустити свою величезну армію, яка держить Европу у вічнім воєннім напруженню. І щойно тоді моглаб бути бесіда про проєктований Льойдом Джорджом Божий Мир.

Присилайте партійний податок на вкл. кн. ч. 5.000 „Краєвого Союза Кредитового" у Львові, Ринок 10.

В справі статті д-ра В. Панейка.

Стаття д-ра В. Панейка „Дивні діла Твої, Господи" (86 ч. „Гр. В.") схвилювала деякі кола наддніпрянської еміґрації. В редакції явилося декілька визначних наддніпрянських діячів, які нічого спільного не мають з політикою Петлюри, і заявили, що відповідальні партійні і громадянські уґруповання поробили потрібні заходи для провірення закидів д-ра В. Панейка, та що вже ці матеріяли, які у них є, вказують на тенденційність інформацій д-ра Панейка.

При цій нагоді згадані панове зазначили, що переношення орієнтаційних спорів під теперішню хвилю на площину фанатичної нетерпимости і ставлення на одну дошку з авторами варшавських договорів і платними наймитами — людей безсумнівно чесних, тільки тому, що вони инакше думають (кінцевий passus статті!) може дати товчок до чергових взаїмних обвинувачень, а це не причиниться ані до скріплення наших національних сил ані до більшого взаїмного розуміння себе.

Для оминення дальших хибних толків редакція уважає за необхідне подати отсе пояснення:

Д-р Панейко в своїй статті поробив тяжкі закиди п. Шульгинови. За ці закиди відповідає д-р Панейко своїм іменем. Голос за п. Шульгином. Від себе можемо додати тільки, що з кругів нашого уряду не піднесено після генуенської конференції ніякого закиду на адресу п. Шульгина і других членів делеґації УНР. Кінцевий passus статті д-ра Панейка з докорами на адресу галицького українського громадянства — його особиста думка, характеристична для становища шан. автора брошури „Зєдинені Держави Східної Европи".

Присилайте жертви на будову памятника ІВАНА ФРАНКА до Краєвого Союза Кредитового Львів, Ринок 10., ч. вкл. кн. 40.000.

З польських справ.

По уступленню кабінету.

Дня 8. червня відбувся у Варшаві конвент сеніорів польського сойму, на якім після реферату Тромпчинського розвелася дискусія, в якій з одного боку станули—соціялісти, вітосівці і туґутовці, з другого правиця.

Тромпчиньскі, відкриваючи засідання, висловив думку, що треба змагати до як найскоршої ліквідації теперішньої кризи, бо така ситуація викликує дуже лихе враження за кордоном. Він заявив між иншими, що Пілсудскі не подав ніяких річевих причин приняття димісії уряду, обмежуючись до ствердження, що теперішний уряд не має авторітету. Пілсудскі признав себе рівночасно некомпетентним до участи в творенню уряду і віддав цю справу польському соймови.

Дашиньскі завважав, що Тромпчиньскі не подав виразно причин уступлення кабінету Поніковского. Головною причиною було домагання вотум довіря, якого Пілсудскі не дав. Після того кабінет мусів податися до димісії тим більше, що не мав відповідного оперття в соймі.

Ґломбіньскі і Сейда домагалися візвання премієра Поніковского, щоби він уділив конвентови сеніорів вияснень відносно причин уступлення.

При теперішній кризі — говорив Ґломбіньскі—говориться тільки про великі проблєми, як про мнимі причини кризи—в дійсности ходить ту о вибори

По довгій і недоладній дискусії, в якій забирали голос майже усі представники поодиноких клюбів, Тромпчиньскі ствердив, що конвент згідно заявився за тим, щоби звернутися до Пілсудского по вияснення.

Совітська Росія.

Численність червоної армії.

По донесенням з Москви, останнє рішення В. Ц. И. К. про обмеження червоної армії до числа 824.000 жовнярів, відложено до покінчення конференції в Газі. Під сю пору червона армія числить ще 1,350.000 жовнярів, як подають х

рядові списки, а більше о 450.000 жовнярів, себ то о останній річник, не втягнений досі в урядові списки, хоча він вже вимуштруваний.

Німецька дипльоматична місія в Петрограді.

До Петрограду прибула німецька дипльоматична місія з ґр. Кеслєром на чолі. Одночасно прибула там і торговельно промислова делеґація, в якої склад входять німецькі експерти, промисловці, фінансисти і представники німецьких міністерств торговлі і промисловости, земельних справ і фінансів. Делеґація має обзнайомитися з економічним положенням Росії та прискорити, облекшити і поширити торговельні зносини поміж обома державами.

Кампанія проти Чічеріна.

Як твердить парижський „Information“, ліві комуністи ведуть в Москві завзяту кампанію проти Чічеріна, котрому закидують злишну уступчивість в Ґенуї. Можливе, що Чічерін з Ґенуї поїде просто до Гаґи.

Червоний терор на Сибірі.

„Народні Листи“ печатають лист чеського леґіонера з Сибіри, в якім між и. написано, що большевики за один рік в самім Іркутську розстріляли 5.000 осіб. По словам цього листа в найбільше тяжкім положенню на Сибіри находяться робітники.

Реквізиція церковних скарбів.

Совітське радіо подає, що по день 15. мая в церквах 48 ґуберній забрано: золота 700 пудів, срібла — 9.500 пудів, прочих металів — 27 пудів; брилянтів — 8000 штук, перел — 40 фунтів, дорогоцінних каменів — 80.000 штук. Кромі цього забрано багато золотих і срібних монет та инших дорогоцінностей. Велика частина цих скарбів забрана з церков на В. Україні.

Поміч голодній Україні.

Гроза моменту.

„Коли наступить ніч і скінчиться гамір дня, то з ріжних сторін міста даються чути якісь несамовиті, нелюдські крики, а в них пробивається страждання муки, гроза та божевілля. Це ті, що від довшого часу не приняли ніякої поживи і скажені муки голоду викручують їм внутренности“.

По прочитанню такого листа очевидця я не міг спати і болів душею так, як ще ніколи від смерти сина.

Щастя, що є вже почин. Цей піст знаменита річ; хай бачать сусіди, що хоч ми і складаємо на всякі цілі міліони, то це нам не легко приходить!

Тількиж воно не вистарчає. Цеж погодувати треба міліони і то через довший час.

Жах збирає, коли читаєте жертви по 200. 300 мп. Лишім це дітям та „Світови дитини“! Саміж радше попробуйте цілий оден день, або хоч пів не їсти, а тоді аж рішайте, кілько жертвувати на ратування цих, що їм „скажені муки голоду викручують внутренности“.

Відраднійше стає, коли прочитаєте: Адольф і Олена Глинянські 10.000 мп. Тут видно, поняли грозу моменту. Нам треба поділитися послідним, дати десяту, чи хоч соту частину майна, продати, що зайве — давати по кільканайцять, кількадесять тисячів. Тужна виринає думка, „чи дасть хто міліон“, та трівожно підноситься до Великого Добродія... А може...

Друга основа цілого ведення справи, це „памяткова книга“. Нам треба найточнійше все записувати: хто кілько дав, хто кілько зібрав і від кого. Нехай нові покоління далекі бачать, хто і як ратував земляків від страшнього голодового конання.

Дітям нашим даваймо по 100, по парусот чи тисячці мп. Нехай імення нікого із сучасних не забракне у великому памятному спискови.

Безумовно треба нам видати „памятну книгу“ про цілу акцію, а в книзі поазбучний список всіх жертводавців. Книга ця коштуватиме, але вона оплатить себе і дасть ще прибутки.

Комітети повинні фунґувати дальше і збирати знову, коли дістанемо новий хліб у руки.

У цілій акції ратування мусять приняти відповідну участь Волинь і Закарпатська Україна, Буковина та Бразилія, Канада і Злучені Держави Америки.

В. В.

Службовики „Краєвого Союза Кредитового“ (Львів, Ринок ч. 10) зложили на книжочку ч. 6550, у своїй институції „Голодній Україні“ квоту 19.500 мп. На сей дар передали від себе: дир. Омелян Саєвич 5000, д-р Григорій Саїк (за цілий дім) 5000, п. Йосиф Ласовський 3000, Микола Левицький 1500, (четверо дітий зложило окремі датки в школі), Стефанія Кульчицька 1500, Ольга Рудавська 1000, Василь Чура 1000, Володимир Мартинець 1000, Антін Кузьма 500. Всі ті дари зложили службовики „Краєвого Союза Кредитового“ 3. червня, в дни національного посту. На ту книжочку ч. 6550 можна складати дальші датки. Хто забуде число книжочки, нехай пише на перекazі „Голодній Україні“, а се для всіх центральних і повітових институцій буде вказівкою, на яку книжочку складати. Хто ще не зложив датку з нагоди національного посту, нехай виконає це в найкоротшому часі.

Дозвіл на збирання складок „Голодній Україні“ у Львівськім воєвідстві сподіваний перед 15. червня. Про кожде рішення повідомиться Громадянство прилюдно. Доходять нас вісти з краю, що вже відбувається нагінка за збіркою (Винники, Камінка Струмилова). Нехай це громадянства не зражає, а нехай кождий, по силам і спромозі, зложить дар любови „Голодній Україні“. Цего домагається честь нації. Любов нехай завсігди буде сильніша від ненависти! Любов серед переслідувань зросте в десятеро.

Припаси живности „Голодній Україні“ присилати в більших скількостях до „Краєвого Союза Господарських Спілок“ у Львові, Зіморовича ч. 20. враз із повідомленням, хто. скільки і чого присилає. Посилати по змозі, по кілька метричних сотнарів. Маґазин „Краєвого Союза Господарських Спілок“ міститься при вул. Кульпарківській ч. 64. Менші дари складати в „Краєвім Комітеті допомоги „Голодній Україні“ Львів, вул. Руська ч. 3, II. пов.

Дописи з краю.

Рава Руська.

(Відбудова краю).

Ціла равська будівельна експозитура знайшлася під ключем і ширший загал довідався, як то відбудовуються знищені війною оселі многострадальної Східної Галичини.

Українське населення семий рік гниє по землянках, бо через данину й инші драчі не є в спромозі закупити будівельний матеріял, а тимчасом будівельні експозитури роздають матеріяли, призначені на відбудову кольоністам, або, як наша равська, безсоромно пускають на пасок.

Равські надужиття приняли такі розміри, що їх не закрити. Частина виновників вже під ключем, инші ще на свободі, але і вони ждуть своєї черги, як що не постоять за чими інтересовані можновладці.

Як вже доносив „Dziennik Ludowy“, в равську будівельну аферу вмішані повітовий фізик Адам Кравс і залізничий урядник Бруно Райнлендер. Цей пан своєї загороди ні будинків не мав і не має, бо мешкає в залізничім будинку, та це не шкодило йому взяти в будівельній експозитурі один вагон дерева міліонової вартости, опісля ще 12 m³ дощок. Поліція вспіла відобрати лише частину дощок, решта пішла на пасок.

Управитель експозитури п. Францішок Маршалович для своїх приятелів був щедрий, за те зруйнованого війною українського мужика збував нічим. Один селянин з У. подав умотиване як слід прохання о видачу матеріялів на відбудову війною знищених будинків. Прохання і коштоспис зладжені були в українській мові.

По кількох днях замісць асиґнати на матеріял, звернули йому його письмо і коштоспис з власноручною п. Маршаловича дописною: „Poniewaź kosztorys zestawiony jest w języku ruskim, zwraca się całe podanie celem zestawienia w języku polskim. — Kierownik P. B. O. Marszałowicz“ Це не був відокремлений факт. Українських подань експозитура прінціпіяльно не приймає.

„Добрим подвигом подвизався“ кресовий муж п. Маршалович на кресах, поки не попав у тюрму і за свої подвиги надіявся кращої нагороди, а тимчасом перейшов в добре заслужений стан спочивання при вул. Баторія.

Таких „кресовців“ на нашій безталанній землици багато.

Я. К.

РІЖНІ ВІСТИ.

Завішення анґлійсько-французьких переговорів.

„Морнінґпост“ доносить, що переговорів в справі англійсько-французького пакту в ніякім разі не зірвано, тільки завішено на якийсь час.

Скасовання віцекоролівства Ірляндії.

З Льондону доносять, що ґраф Френч після зреченняся становища віцекороля Ірляндії одержав дідичний титул Ірль оф Ірре.

Поновні анґлійсько-ірляндські переговори.

З Лiфильду доносять: Нині почнуться поновні переговори між Л. Джорджом і представниками тимчасового уряду Ірляндії. „Дейли Кронікл“ доносить, що Ґріффіт прибув до Дебліна з новим проєктом вільної держави. В попереднім проєкті не була точно зясована справа обовязків Ірляндії зглядом короля Анґлії, надто жадано в нім також самостійного ведення заграничних справ.

Німецько-данський договір.

З Берліна доносять: Наступила тут ратифікація німецько-данського договору дотично квестій, які повстали потім, як північна частина Шлезвіґу перейшла в данські руки. Нині відбудеться виміна ратифікаційних нот.

Димісія японського кабінету.

Аґенція Аваса доносить з Токіо, що японський кабінет уступив.

Чічерін не поїде до Гаґи.

З Берліна доносять: По певним поголоскам Чічерін не думає взяти участи в гаґській конференції. Склад російської делеґації ще не усталений. Чічерін задумує остати ще кілька тижнів в Берліні — на лічченню.

Здержання помочі голодуючим.

З Ню Йорку доносять, наче би президент Гардінґ рішив здержати висилку харчевих продуктів для Росії, тому, що всі ті продукти комуністи перехоплюють для себе.

Постанова репараційного комітету.

З Парижа доносять: Репараційна комісія уповажнила трьома голосами (Анґлія, Італія, Бельґія) проти одного (Франція) позичковий комітет, розширити круг ділання в тому напрямі, що членів комітету не можна ніяким робом вязати в висказуванню своїх думок в справі міжнародньої німецької позички.

Присилайте складки на пресовий фонд на кн. ч. 30.000 в Союзі Кредитовім, Львів, — — — Ринок 10. — — —

ТЕЛЄҐРАМИ

Раковський про конференцію в Гаґі і про договір в Рапальо.

Відень. (ПАТ.) „Н. Фр. Пр.“ доносить з Берліна: Український наркомісар Раковський, котрий перебуває тут в переїзді, заявив журналістам, що ані він ані Чічерін, котрий тепер є також в Берліні, не поїде до Гаґи на конференцію. До Гаґи поїдуть мабуть Літвінов і Красін. Раковський зазначив, що в Берліні веде переговори за поширення рапалійського договору на Вкраїну і на инші совітські републики. Заявив, що до полагоди остало ще лише кілька формальностей. Про вигляди цьогорічних жнив висловився дуже оптимістично. На його думку неурожай навістив лише одеську і вітебську ґубернію.

Большевики отворили царські гроби.

Москва. (ПАТ.) Большевики отворили царські гроби і забрали з домовини царя Павла мальтанський ордер. В домовині Олександра I. не найдено тлінних останків зовсім.

За прийняття Німеччини до Союза Народів.

Прага. (ПАТ.) На нинішному пленарному засіданню зїзду Союзу попирання С. Народів ухвалено внесення о приняття Німеччини до Союза Народів. Гр. Берндорф подякував голосуючим за цим внесенням, зазначуючи, що факт прийняття Німеччини до С. Народів прискорить поєднаннє народів. През. Руфіні замикаючи зїзд, подякував правительству чехословацької републики і її президентови за гостинність для учасників.

Вінчаннє сербського короля.

Білгород (ПАТ.) Нині відбувся тут шлюб короля з румунською кн. Марією. Населеннє витало овацiйно королівську пару. З нагоди весільного торжества перебуває в Білгороді до 200.000 люда з провінції і з заграниці.

Корабельна катастрофа.

Відень (ПАТ.) По точнійшим звідомленням підчас катастрофи парохода „Вілля Франка“ біля побережжя Параґваю, згинуло 130 люда.

Ґданськ (ПАТ.) Пасажирський корабель „Польонія“, що належить до „Юнайтед Балтік Корпорейшен“, наїхав в порті на корабель „Вайхсель“, котрий затонув. Машиніст згинув.

Повстаннє Готентотів.

Гановер (ПАТ.) Як звідомляють, повстаннє Готентотів в бл. німецьких кольоніях прибирає занепокоюючі розміри. Повстаннє зорґанізував Уілієм Моріс.

МАЛИЙ ФЕЙЛЄТОН.

З дороги життя

На Україні.

Тиждень терпів я від голоду муки...
Плакав, ходив, простягаючи руки,
Врешті й ходити уже я не зміг,
Ледве дійшов і упав на поріг.
Встав би підвівся... Та зрадили [сили...
Плакали діти, баби голосили...
Федір, мій син, на лежанці [лежав...
Звісно—каліка, терпів і мовчав...
Рачки над вечір поліз я по двору,
Ледве добрався і вліз у комору,
Наче уже й переміг я біду.
Їсти не хочеться, смерти вже жду.
Вранці на другий день зирк! аж [у руки
Хтось мені суне кавалок макухи!
Хто це? Це ти мій сусіда, Петро!
Біг хай віддячить тобі за добро.
Слина пішла. Затрусилися руки...
Боженьку милий! Кавалок макухи!...
Де ти? Пішов вже .. Аж нагло онук
Вихопив в мене кавалок із рук.
Хтів я схопитись, побігти до- [гнати,
Вирвати з рота! На вколішки [стати...
Вже я підвожусь і падаю знов.
Впав непритомний, прокинувся [—кров
Мабуть забився... Вже близько до [краю...
Крутиться все навкруги .. уміраю...
В когоб спитати:—чи зїв хоч онук...
Може і в його хтось вирвав із рук.

14. V. 1922.

О. Олесь.

НОВИНКИ.

— **Глибоко помиляється** той, хто думає, що інтелігенція Сполучених Держав (Америки) є інтелігенцією матеріяльної культури. Мистецькі виставки у великих містах там, — відвідує д е н н о від 5.000 до 20.000 осіб!

— **Відгом'н нападу на Ставропігію.** Польська преса подає, що в звязку з недавним замахом на секретаря Ставропігії Гумецького арештовано вже двох українських студентів, яких назвища держить поліція в строгій тайні. При тім подає, що напад мав чисто політичний підклад.

— **З Української Мистецької Виставки.** В четвер ранком відвідали виставку студенти фільософічного факультету, яких опровадив по виставці секр. М. Голубець. В суботу о год. 3. з полудня відбудуться гуртові оглядини виставки для членів „Союза Українок“ при співучасти членів гуртка діячів українського мистецтва. Відвідини організує Просвітна Секція „Союза Українок“. В оглядинах можуть взяти участь і нечлени „Союза Українок“, які хотіли би скористати з фахових пояснень. До четверга дня 9. червня, відвідало виставку 250 осіб.

— **Нема „Львів“ — лише „Львуф“.** На двірци в Яворові купував Українець К. Я. білєт до Львова і коли сказав крізь віконце: „Львів, III. кляса!“, „пан“ касієр визвірився і як тур заревів: Нема „Львів“ — єст тилько „Львуф“! Щойно коли купуючий повторив своє жадання словами: „До Львова“ — тоді касієр видав білєт. Дотепний собі... бідненький. Що на це Дирекція залізниць?

— **Валяться дальші камениці.** Розвалену каменицю при вул. Краківській ч. 8. і 10. вже майже в цілости розібрано і знайдено; під румовищами 19 трупів. Одначе не можливо вивезти й перешукати найспіднійшу верству розвалин, бо зрушення підвалин розвалених камениць може спричинити повалення сусідуючих камениць ч. 6. і 12. при вул. Краківській та камениці на розі вул. Краківської і Вірменської. Ті камениці вже опорожнено і небаром мається їх повалити. Належить припускати, що за тим піде умисне нищення багатьох старих львівських рудер, які грозять заваленням. Але на це треба було магістратови Львова аж такої катастрофи, яка потягнула за собою десятки людських жертв.

— **Протижидівська агітація.** Між шкільну молодь розповсюднюють незнані провокатори летучі свистки. звані „Бібліотечка кешонкова“, видавані й редаговані якимсь Яном Гаєвским, з тим, що „адрес редакції й адміністрації буде щойно в коротці оголошений в пресі“. Той орган недоступної (?) для цензури каналії але знаходячої дорогу до переконання шкільної молоді, до якої промовляє мовою погромщиків, присвячує всі свої „статті“ підюджуванню проти Жидів. „Кілька слів про Жидів“, „Горить!“, „Проч з неволею!“ і т. п. наголовки, під якими аж кишить від юдження чорної сотні проти Жидів. („Хвіля“).

— **Дві міри.** Дня 5. червня с. р. мали заходом Секції УСС. відбутися вечерниці в Комарні, на котрі одержано дня 1. ц. м. позволення від громадського уряду. Одначе на другий день прийшло від тогож уряду письмо такого змісту: „Na podstawie rozporządzenia Starostwa w Rudkach wszelkie zabawy, przedstawienia etc. na przyszły tydzień zostały zabronione. — В громадськім уряді пояснили сю заборону жалобою по гр. Скарбкові, яку наложено на цілий повіт. Жалобу примінено й до Жидів, яким заборонено уряджування вечерниць дня 3. червня с. р. Натомісць не розтягнено „жалоби“ на Поляків, які урядили собі в дни 4. VI. с. р. представлення. Секцію безпідставною забороною наражено на великі втрати, бо уряджувано буфет і вислано запрошення на провінцію, яких не мож було відкликати наслідком пізного одержання заборони.

— **Війт в Чорних Ославах.** В Чорних Ославах, пов. Надвірна, є війтом, настановленим польською владою, Гриць Мельничук, на якого його власні громадяне вже кілька разів жалувалися старості в Надвірній, але ніщо не помагає, бо він поріднився з „панами“ й лиже їм руки. Громада не знає, що з тим війтом зробити, бо дається він завдяки своїй власти невинним людям добре в знаки. З численних його справок наведемо лише дві: Недавно побив палицею без ніякої причини Петра Ґрещука, так що той лежить хорий. Свого братанка Антона Мельничука, ученика, казав арештувати і той просидів невинно в арешті ніби за якусь „аґітацію“ тай далі грозить, що як Антін приїде зі Станиславова на ферії, скаже його арештувати і буде бити. „Ратуйте нас від „панського війта!“ — кличуть не пораз перший Чорно-Ославяне.

— **Перед замкненням театрів у Львові.** Зачувати, що від нового сезону будуть замкнені два львівські міські театри — комедія і оперетка — а рахуються навіть з можливістю замкнення й головного міського театру. Причини треба шукати в величезних дефіцитах, які потягнули за собою упадок уровени тих театрів, так, що тепер приватні театри стоять куди краще матеріяльно й морально — ніж театри під опікою маґістрату. (За „К. Крак.“).

— **З хроніки бандитизму.** О півночі на 1. червня впали бандити в селі Прибівка, стрижівського повіту, до хати Адольфа Фельди, вбили господаря та зрабувавши гроші, м. и. 100 долярів, і чимало біжутерії, втікли.

— **Пожар в Пісках.** В Пісках коло Львова бавилися хлопці сірниками й підпалили стодолу Миколи Ясного. Пожар обняв і спопелив до тла сім господарів, виряджуючи шкоду на кільканайцять міліонів.

— **Крадіж дорогого образу.** В державній ґалерії образів в Штутґарті вкрадено образ Рембрандта „Павло у вязниці“, вартости 5 міліонів нім. мар. За винайдення злодія згл. образу визначено нагороду 50.000 нім. м.

— **Катастрофа літака.** Літак, курсуючий на лінії Париж-Льондон впав недавно до моря недалеко Англії. Летун і двох пасажирів згинуло.

— **Осьма дитина помершого Карла І.** Новонароджена недавно осьма дитина б. цісаревої Зити, дочка, одержала при хрещенню імя: Марія, Христіяна, Вікторія, Евгенія. Це іме на еспанської королевої.

— **Важний винахід анґлійського ученого.** Ще в XIX. віку було в науці хемії загальне переконання, що атоми, з яких складаються всі тіла, ріжняться між собою, що на пр. атом заліза відмінний, чим атом золота. В XX. віку сконстатувала наука, що всі атоми зложені з тих самих первісних частин, а іменно з осередка, коло якого кружляють з кольосальною швидкістю так звані „електрони“, яких число в ріжнородних атомах є ріжне. — Анґлійському ученому Рутерфорд удалося тепер розложити атоми шести елементів хемічних а саме, азоту, бору, алюмінюм, содіюм, фосфору. Се перший випадок штучного висвободження необчислимої просто енерґії — яку в свойому нутрі криють атоми. Практичне використання сеї найбільшої світової енерґії — перестає уже належати до царства мрій. — *Я. О.*

— **Фестин львівської філії „Просвіти“.** Отсим звертаємо увагу Громадянства міста Львова, що філія „Просвіти“ ім. Тараса Шевченка улаштовує разом з львівськими та підльвівськими читальнями „Просвіти“ в неділю, дня 11. червня ц. р. на площі „Сокола-Батька“ в е л и к и й н а р о д н и й ф е с т и н. З огляду на це, що чистий дохід зі сього фестину призначений на фонд бібліотечний львівських та підльвівських читалень „Просвіти“, сподіємося, що українське Громадянство візьме як найчисленнійшу участь в фестині. Заразом повідомляється, що через цілий час фестину урядувати буде канц. філії „Просвіти“, яка переводитиме впис нових членів до Товариства „Просвіти“ та приймати залеглі членські вкладки. Подробиці фестину в афішах.

— **Ціле українське громадянство** міста Львова явиться на великім народнім фестині львівської філії та львівських і підльвівських читалень „Просвіти“ на площі Сокола-Батька дня 11. червня с. р. та своїм вступом зложить лепту на бібліотечний фонд читалень. Хто досі не є членом „Просвіти“ або не заплатив своїх членських вкладок за рік 1922 і за попередні воєнні роки може се зробити на фестині, підчас якого урядувати буде канцелярія філії „Просвіти“. Подробиці фестину в афішах.

Всеукраїнський Студентський Конґрес.

В днях 20—30. червня 1922 відбудеться в Празі Всеукраїнський Студентський Конґрес при участи делеґатів Українських Студ. Громад у Галичині, Київі, Харкові, Камянці і т. д., у Варшаві, Кракові і т. д., у Празі, Берні, Пшібрамі і т. д., у Софії, Загребі, Леобен, Відні, Берліні, Женеві, Парижі, Римі, Каіро, Тунісі, Америці, Харбіні, — та співучасти своїх і чужих культурно-освітних інституцій та визначних діячів на полі науки і шкільництва, а також чужого студентства.

На денному порядку головно: Наша висока школа, Ідеольоґія студентства, Всеукраїнський Студ. Союз, Централізація допомоги нашому студентству.

Українські Студ. Ґромади, які з якоінебудь причини не стоялиб ще у звязку з нами, — зголосіться мерщій до Орґанізаційного Комітету. Старше Громадянство прохаємо о участь і підпору.

Всі українські часописі прохаємо о передрук. Адреса: Ukr. Akad. Spolek, Praha, Hlavni pošta, přihradka 411. (Для Орг. Ком.).

Орґанізаційний Комітет Конґресу Українського Студентства в Празі.

ЖІНОЧИЙ ВІСТНИК.

Дещо з історії жіночої преси.

Найважнішою ділянкою кождого суспільного руху є преса і видавництва. Згуртувавшися в союзи, в товариства, жінки усіх народів стреміли передовсім до роздобуття власного органу. Треба-ж було вказати нові завдання жінки, випливаючі з висшого культурного розвитку суспільства, треба було агітацією обєднати свідомі жіночі сили і обудити ті, що невикористані дрімають в укриттю, для того, щоби їх з пасивного, відємного чинника змінити на активний, додатний. І так воно сталося, що жіноча преса оперізала майже весь континент, обєднуючи у міжнародню федерацію жіночі союзи ріжних країв.

На міжнародньому жіночому конгресі в Будапешті року 1913 були відпоручниці з Єгипту, Індій, Бірми, Китаю, Япану, Филипинських островів. Індуски, Будистки, приклонниці Конфуція, Магомета, Жидівки та Християнки зійшлися були тоді, щоби нараджуватися над способами визволення жінки з штучного стану низшости, на який її засудили політичні та релігійні системи.

Коли приглянемося змістови жіночих видавництв, темам, обговорюваним в жіночій пресі, зрозуміємо, що жінки взяли на свої плечі цілу гору суспільної роботи, доси не торканої ніким. Жадаючи рівних прав, вони мусіли виявити більш чим рівні спосібности.

Їхній хист виступати в обороні визискуваних, понижених, забутих, в повні природний — хто другий, як не жінки відсуджені від всяких додатних людських цін могли би взяти на себе з таким розумінням їхню оборону? І ось жіноча преса забирає слово в справах правної охорони робітниці, матері-покритки, нешлюбних дітий, видвигає ідею материнських кас та стелить шлях чим раз новим сміливим добуткам на поли гуманности і права.

Найдавнійшим жіночим часописом у Франції, був „Мухи і павуки", як бачимо, з дуже прозорим, алегоричним заголовком. Видавала його під кінець цісарства учителька Павля Мінк.

В останних літах внесла дуже додатний фермент в поважні численні жіночі видавництва Франції, Полька Марія Шеліґа, її неструдженою помічницею стала публіцистика і разом адвокатка в Парижі Марія Verone, людина одарена невідпертою льоґікою розумовання і сильним, легко драматичним висловом. На чоло руху вибилася була п-на Фор, донька бувшого президента.

Північна Америка та Анґлія, у яких жіночу справу торкнено у перше, мають дуже вироблені видавничі традиції. Особливо живий був видавничий рух в Анґлії підчас відомих, дуже ярких демонстрацій суфражеток. З предметів, характеризуючих сю горячу добу, себ то брошур, плякатів, аґітаційних листків, звітів з діяльности поодиноких боєвих гуртків, могли би Анґлійки наладити не аби яку виставу.

Коли вже мова про вистави, слід згадати спробу голяндських жінок дати показчик розвитку жіночого питання на протязі останнього століття. Вони не обмежилися на власному матеріялі, ясуючому сю далеко сягаючу справу, вони одержали його від всіх жіночих союзів других держав, між иншим від Польок всіх трьох заборів. Очевидно видавнича ділянка заповнила переважну часть вистави.

Норвеґія, країна сильних жіночих індівідуальностий, країна чести і правди, де до жінки відносяться з глубокою повагою та довірям, має декілька добрих часописий, між якими ясно блестить „Nycland".

В Швеції невсипущим робітником на видавничому полі є редакторка пані Цедершельд.

Письма і особов'сть поетки Ади Неґрі скріпили жіночий рух в Італії зразу зовсім слабкий. Згодом поява жіночих умів европейської слави як Монтессорі, її високо стійні педаґоґічні праці приневолили суспільство числитися з жінкою взагалі як з творчим елементом. Перед війною виходив в Турині добрий жіночий часопис „Vita nuova".

Німеччина ся подвижна, живуча країна дала на видавничому полі дуже богато. Хто з нас не був ободрений статями смілої Кляри Цеткен, Кете Шірмахер, Аліції Сальомон? З цілої низки часописів наведемо декілька: соціялістичні „Freiheit" і „Gleichheit", радикальну „Frauenbewegung", демократичну „Frauenfrage", „Frauenleben", „Frauenrecht", „Frauenrundschau" і другі. В Австрії виходить і доси „Arbeiterinnenzeitung".

В Чехії освідомлювали жіноцтво останних час в популярні „Женскі лісти" і жива, ріжноманітна „Лада". До обох тих часописий дописував та з симпатією висловлювався в публіцистиці про рух жіночий теперішний президент Чехії д-р Массарик. Бо чим більш культурний мужчина, тим прихильнійше відноситься до жіночого питання.

В Польщі виходили черговою „Przedświt", „Ster", „Bluszcz", „Przegląd kobiecy", „Nowe Słowo", „Głos kobiet" та другі.

І на Україні зірвалася жінка до боротьби з насильством, пониженням, брехнею. Предтечею й жерелом вітхнення в зусиллях була отся безталанна посестра кріпачка, що крізь ніч і вюгу народнього побуту нашіптувала Марії Марковичці свої чудові, траґічні оповісти, народня муза босоніжка, указуюча криваві свої сльози жінці нового часу.

Пішла праця зразу дривочна, відтак чим раз доцільнійша, чим раз більш загальна.

Поза неперіодичними видавництвами звязаними з іменем Наталії Кобринської, тільки в році 1908 появився на Україні під редакцією Олени Пчілки двотижневник „Рідний Край" з місячним додатком для дітвори „Молода Україна".

В тім самім році починає свою освідомлюючу діяльність „Мета", орґан українського поступового жіноцтва. Недостача розуміння ваги свойого орґану з боку самого жіноцтва та матеріяльні невзгодини не дозволили довше року істнувати сій одинокій в Галичині жіночій часописи.

В році 1917. бачимо як додаток до часопису „Неділя", популярне, доволі цікаво редаговане „Жіноче Діло". В Києві, як орґан „Українського жіночого Союза" появляєся тоді „Жіночий Вістник".

В році 1919. стала виходити партійна часопись „Наша Мета". Появлялися в ній доволі поважні розвідки та партійна закраска стояла на перешкоді поширенню сеї часописі.

І наші американські сестри подбали за свою пресу. „Союз українських жінок" в Америці видає мабуть і доси „Ранну зорю", при якій багато доброго труду поклав лікар в Чікаґо, д-р Сіменович, охотно дописуючи до видавництв в старім краю і новій вітчині.

Жінка і Мистецтво.

(З нагоди відкриття Всеукраїнської Мистецької Виставки).

Загально відомо, що з найдавніших часів жінка була предметом мистецтва, вона інспірувала найславнійших творців, вона представлена на найславнійших образах, що становлять культурну гордість всего світа. Та менше відомо, що з давен-давна жінка брала творчу участь в мистецтві та навіть досягала найвисших почестей доступних творцям.

Вже 1672 року була Єлисавета Шерон (Chéron) членом французької академії а 1701 приняло Академічне Товариство Мистців в Гаазі до свого гурта славну малярку квітів Рахелю Руйш (Ruysch).

В XVIII. століттю грала малярка Розальба Карієра (Carriera 1675—1757) велику ролю в мистецтві і занимала в ньому вельми почесне місце. Легкий рококо потребував техніки, якаб була така „задушевна", як тодішний світ. Розальба перша поміж тогочасними малярами почала вживати пастелів, опанувавши взірцево техніку, яка вправді була вже знана але вживана хиба тільки як забавка. Сі ніжні твори розходилися по цілому світі і були в свій час дуже цінені. 1701 року вибрано її членом больонської академії а 1703 паризької.

Сто літ пізнійше за Людвіка XVI. мусіла знана французька малярка Єлисавета Віге Лєбрен (Vigée Lebrun 1755—1842) вести завзяту борбу за приняття її до французької академії. Ся чарівна жінка, якої робітня була мистецьким осередком Парижа де сходилися всі великани літератури і театру а також всі дипльомати, яка в своїх малюнках представила добрий шмат історії французької культури (епоху Марії Антоанети) з великим трудом добилася сеї почести. Її малюнки тішилися великим успіхом а знаний автопортрет з донечкою, що висить в Люврі, є витвором найчистійшої мистецької композиції та дає глядачеви повну насолоду.

Найбільшої слави зажила Анджеліка Кавфман (Kauffmann 1741—1807). Її мистецтву покланялися королі і князі всего світа а поети Ґете і Гердер оспівували її творчу красу. Дочка німецького маляра була пильною ученицею і вже як 20 літну дівчину прохають її дати свій автопортрет до фльорентійської ґалерії уфіцій. Маючи 22 літ перебуває в Римі, звідки її анґлійські дами приваблюють до Льондону. Тут вона в невдовзі стає членом королівської академії (Royal Academy). Голова академії славний Рейнольдс портретує її а навіть хоче взяти за жінку. Та вона вважає, що їй вистарчає власна слава і 1871 виїздить до Неаполя на двір королевої Шарльоти, де вчить королівські діти і портретує весь двір. На слідуючий рік ссідає на стало в Римі. Тут її робітню звиджували нарівно з робітнею Канови. Померла залишивши великий маєток, цінну бібліотеку і ґалерію образів де були твори: Тіціяна, Кореджіо і Ван Дейка а навіть Лєонарда да Вінчі. Малюнки Анджеліки Кавфман розкидані по ґалеріях всего світа. Їх оцінюють тепер холоднійше а всеж таки цілком заслужено стоїть її погрудя в Пантеоні.

На всіх полях мистецтва виявляють і тепер жінки свою творчість. Для нас Українок являється се великим здобутком, що на новоутвореній Всеукраїнській Мистецькій Виставці бере участь шість жінок: обі Кульчицькі, п. Зарицька, Кітчер Загарова, Стефанович і Шухевич. Треба би бажати, щоби наше громадянство а в першій мірі жіноцтво віднеслося до їх зусиль зі заслуженим признанням.

Марійка з Бачинських.

25 міліонів жінок більше в Европі.

Через війну збільшилося число жінок так, що перевисшає скількість мущин на 25 міліонів. По обрахунках статистичного державного бюра в Берліні виносила надвижка жінок перед війною около $9^{1}/_{2}$ міліонів при кругло 460 міліонах мешканців. Тимчасом збільшилося число людий на 475 міл., з чого є жінок 250 міл. так, що о 25 міл. більше ніж мущин. На 1000 мущин перед війною випадало 1033 жінок, а тепер 1111. При тім складалася перед війною ся надвижка головно зі старших жінок, поперед всего вдів, тимчасом тепер в головній части з жінок молодих. Найбільша наступила зміна в Росії, де на 1000 мущин перед війною припадало 1042 жінки а тепер 1229. В Німеччині збільшилося число з 1026 на 1100, в Австрії з 1027 на 1069, в Югославії з 945 на 1042, в Румунії з 979 на 985, в Греції з 986 на 1013, в Бельгії з 1017 на 1033, в Анґлії з 1067 на 1093. Навіть в Швайцарії піднеслося число жінок з 1033 на 1073 і тільки в Нідерляндах зменшилося воно з 1020 на 1010.

Оголошення.

Засідання Виділу „Союза Українок" будуть від тепер відбуватись що четвер о 6 год.

Сходини Торговельно промислової Секції відбуваються що тижня у вівторок о год. 6 в льокали „Союза Українок" вул. Рутовського. Проситься членів охочих до праці вписуватися до Секції.

Сходини просвітної Секції відбуваються що четверга о 5 год. в льокали „Союза Українок".

Відвідини Всеукраїнської Мистецької Виставки відбудуться заходом просвітної Секції в суботу 10. с. м. о 3 год. поп. З рамени гуртка діячів українського мистецтва будуть даватися обяснення. Збірка під музеєм, Чарнецького 24.

Пригадка. Загальні збори господарсько-споживчої Спілки. (Консум, Руська 18) відбудуться 17. червня з. р. в Міщанськім Брацтві, Руська с. І. п. о 4 годині пополудни.

Всі матеріяли, призначені до „Жіночого Вістника", проситься надсилати на адресу: О. Корнецева, — Львів, Хмельовського 15.

Жінки! Вступайте в члени „Союза Українок"!

ЖЕРТВИ

Пресовий фонд

На пресовий фонд української незалежної преси зложили в марках польських: Евгенія Лукашевська, Косів 1.000 кличе: Анелю Павлусевичівну Струтин вижн., Янку Баранецьку Косів Орисю Вергунову Соколівка і Стефу Цюцюрову Кобаки. Д.р Евген Гарматій, Теребовля 5.000 кличе: Д-ра Стефана Істеревича лікаря Товмач, Д.ра Олексу Грабовського лікаря Тернопіль, Д-ра І. Полохайла лікаря Любачів, о. Сильвестер Калиневич Буск 1.000, кличе: о. Р. Височанського Красне, Евгена Яремy радника суду Буск, Евгенію Білевичівну учит. Полонична, Василь Григорів учитель Чортовець 1.000 кличе: о. Стрільчика декана, Омеляна Билинкевича упр. школи Стрільче, Волод. Рудницького упр. школи, Надзю Козловську Іване, Олю Новодворську Городница, Василь Задорожний Середнє 300, кличе: І. Гардецького Галич, Т. Солодоху Заставець, І. Калиняка Чортків.

Голодній Україні

Збірка Адміністрації в марках пол.: Петро Давидовський, емерит, Львів 1.000, Дир. Відбудови Микола Яцків Львів 3.000, Франц Бонк Львів 250, Антін Крохмальний Львів 500, Кипріян Жуковський Львів 1.556, о. Іван і Ольга Ліщинські Борислав 5.000. Шіфмілер Львів 200, Роман Петрасевич Львів 1.000, Желемірський Городок Яг. 500, Володимир Калинович Бібрка 1.000, Микола Юрга Наріль 500, Бронислава Юрга Наріль 500. емігрант Федір Сидоренко Львів 1.100, емігрант Левко Янушевич Львів 1.200, Медична Громада Львів 40.000. кличе: всі студентські Т-ва в краю і за кордоном, Д-р Ярослав Гинилевич Левандівка 1.000, Сильв. Герасимович Львів 5.000, Денис Коренець Львів 5.000, Олекса Роїк Львів 3.000, Кирило і Леонтина Малецькі Ширець 1.000, Микола Вербовський 1.000, Корнеля Янович 1.000. Мих. Янович 1.000, Микола Янович 1.000, нотар Лев Гузар Галич 5.000, Анна Лонцка і Микола Гринюх 2.000, Остап Луцький Воля долговицька 5.000, З. Кокодинська Коломия 500, Василь Криса Новосілки 100, Невідомий Добродій Станиславів 10.000. Волод. Лельо Винники 600, Атанасій Музика Винники 600, Юліян Домазар Винники 500, Василь Обаранець Винники 500, Брицький Винники 500, Данило Банах Винники 500, Василь Магаляс Винники 500. Василь Коростіль Винники 200, Марта Мегаль Винники 100, Профета Винники 100, Іван Обаранець Винники 500, Анна Зубик Львів 1.000. Іван Ілечко Львів 1.000, Волод. Кучабський Соколівка 500, Евстахій Лельо Пільзно 1.000, о. Іван Коцюба парох Тисьменниці 6.000.

Рідна Школа.

Ю. і А. Крупські 500, інж. І. Мандзюх 500, Н. Левицький 200, д-р Полохайло 1000, В. Ключник 200, М. Когут 1000, С. Крента 100, Г. Лисинецький 1000, чит. „Просвіти“ Нонів дол. 210, М. Кміцикевич 200, І. Біляк 250, о. С. Котик 300, С. Бобешко зб. 14.590, І. Мандюк 100, В. Мандюк 100, Ю. Гуміньо вич 200, о. С. Шеремета 130, д-р І. Косс 300, „Спілкова Торговля“ Денисів 114.50, о. І. Криса 200, о. Ю. М. Присташ 832, І. Костик 1100, М. Туркевич 300, М. Зінко 2000, о. І. Брилинський 500, А. Кужіль 100, М. Козак 1250, зб. о. Д. Грабець 500, О. Гонька 550, М. Брикайло 500, кр. У. П. Т.“ Збараж 40.000, за села Гнилиці 14.070 і Нове село 26.195, Д. Стельмах 300, чит. Просвіти“ Малвісвська воля 200, А. Кадуський 1000, Союз робітників Печеніжин 500, О. Андрійович 200, Е. Спольський 400, В. Єднакий 200, о. І. Павлюк 250, Ю. Гуньовський Тухоля (табор інтернованих) 500, Н. Тосовський 3.0, о. Е. Лисинецький 1.100, М. Гриньчук 100, В. Доміна 200, Г. Баворовський 200, А. Лень 500, М. Моровок 1000, А. Скіл 100, І. Петришин 100, Ф. Бович 200, А. Гладій 250, д.р Т. Коритовський 1000, О. Пастушенко 200 і 200, А. Лебіцяк 1000, М. Лавpівська 500, М. Ворик 100, С. Тимошик 300, І. Музика 100, О. Петрик 500, П. Обшанський 500, Й. Савицький 1000, І. Пэтроник 300, службовики заточенці Пільзно 2000, О Зетик 500, о. В. Лозовий 200, І. Вільховий 500. гр.-кат. уряд пар. Пралківці 495, С. Мостовий 1000, о. І. Мінко 500, В. Остапчук 100, чит. „Просвіти“ Кривеньке 1000, тов. „Народний Дім“ Судова Вишня 650, кр. „Рідна Школа“ Надвір на 10.430, С. Гладюк 200, О. Сполітакевич 100, О. Гаврих 200, Т. Медуна 100, М. Піхоцький 200, о. К. Грушкевич 200, І. Бобовський 1000, І. Огірко 50, о. А. Козенко 1000, Ф. Волчук зб. 5700, д-р М. Західний зб. 4400, С. Батюк збірка 1250, М. Совсун 1000, Л. Короновнч 100, Т. П. Пришляк 200, І. Соколова 500, о. М. Демцьо 200, Л. Гузар 600, Д. Котелко зб. 2202, В. Лукасевич 60, П. Шухевич 1000, Вивчики 200, А. Сечешин 700, інж. М. Безпалко зб. 3095, Г. Пастернак 20, М. Брилинський 100, о. І. Шлемк вич 3000, урядники суду Обертин 300, К. Гробельський 50, о. Є. Моравський 600, І. Ляшук 1000, д-р І. Ціпановський 1000, Т. Мудрий 2000, П. Дудек 340, М. Горбовий зб. 3900, о. В. Кончило 500, А. Вірстюк 1100, Л. Войчак 1100, о. К. Левицький зб. 1940, д-р С. Гладкий 1000, І. Литвин 500, Д. Великанович зб. 3060, О. Воробель 200, В. Заточник Опатів 100, М. Тимкевич 100, о. І. Бордун 400, В. Гнатковський 200, Н. Микітчак 100, М. Квасниця 500, М. Скородинський зб. 1910, О. Козворинський 500, Д. Климчук 300, К. Ганкевич 2500, А. Яцків 30, о. А. Малярчик 100, Р. Найда 1000, чит. „Просвіти“ Шегині 150, П. Вілюра 300, д-р Р. Яросевич 1000, А. Саган 1000. чит. „Просвіти“ Кут Фільварків 1000, О. Курдидик зб. 11.585, церков в Малнові 1000, уряд пар. Глібочок вел. 7000, о. І. Величко зб. 29.600, д-р І. Боцюрків 2250, гр. кат. уряд пар. Лісковате 2279. о. В. Сухий 400, І. Найда зб. 4640, д-р П. Роняк 500, о. М. Коритко 1500, о. І. Яворський 1000, Дідух і Сивенький 1500, П. Яблонський 400.

Чортківщина зложила на „Рідну Школу“ колядою, щедрівками та збірками з нагоди Різдвяних Свят в марках польських: Чортків з Вигнанкою і присілками 209.278, Учителі української гімназії 152.053, Шманьківчики 3.350, Колиндяни 394 кг збіжа, 20.677 і 1 ц. руб., Заліся 407 кг збіжа, 5.670, Ридодуби 22 кг збіжа, 8.215, Хомяківка 5.000, Яголыниця 23 кг збіжа, 3.370, Грамошівка 3.800, Черкавщина 5.700, Улашківці 7.716, Заболотівка 4.015, Звиняч 10.500, Мухавка 8.681, Полівці 94 кг збіжа, 14.599, Швайківці 3.975, Біле 365 кг збіжа і 25.084, Скородинці 45 кг збіжа і 21.485, Бердо-Рудькова 9.110, Калинівщина 8.547, Шманьківці 2.150, Струсівка 2.150, Джурин за продане збіже і збірка 21.175, Росохач 366 кг збіжа і 10.695, Семаківці 93 кг збіжа і 830, Антонів 68 кг збіжа і 200, Свидове 94 кг збіжа і 2.290, Косів 5.700, Давидківці 2.200, Салівка 500, Павшівка за збіже 12.100, Долина 8.000, Угринь збіжем і грішми 9.115, Бичківі 2.000, Нагорянка 40 кг збіжа і 780, Базар 275 кг збіжа, 22.655 і 19 бох. хл., Білобожниця 11.440, Шульганівка 55 кг збіжа, 10.580 і 500 ст. ф., Сосулівка 3.108, Криволука 80 кг збіжа, 3203 і 10 К., Копичинці 4.670, Коцюбинці 2.275, Гадинківці 167 кг збіжа, 6 яєць і 6.300, Оришківці 3.680, Васильківці 6.000, Котівка 200, Гринківці 1.260, Чабарівка 1.940, Кривенькe 1.500, Чорнокінці 5.000, Бучач 14.290, Зелене 2,000, Передлистє 1.700, Ласківці (п. Теребовля) 3.535, Вербовець 9.584, Завалів (п. Підгайці) 6.800, Товсте 24.170, Новосілка 1.100, Дуплиска 2.160, Дзвиняч 2.572, Ворвулинці 100, Лосяч 2.600, Залісє 8.412, Скоятин 4.341, Єсмаківка 9.175, Озіряни 21.760, Скала 8.310, Вільховець 4.900, Ізвнків 830, Висічка 1.030, Іване Пусте 100, Ланівці 17.800, Нівра 14.935, Солотвина 400, Тисьменица (Товмач) 4.230, Сороцко (Скалат) 600, надрадник суду Стеблецький збірка у суді 23.900, радник суду Яскуляк з преференса 560 м. п.

На українську Університетську Молодь зложили в мп.:

Секція У. С. С. Буськ (решта збіж. збірки) 13.820, збірка збіж. в Павлові 8.400, Секція У. С. С. Комарно 30.000, Секція Калуш (збірка збіж. — часть) 50.000, гром. Цеблів зі збіжа 15.000, Босовичівна 500, Лисківна 500, дохід з концерту „Бояна“ в Сокали 20.000, читальня „Просвіти“ в Девятниках 5.000, Секція У. С. С. Броди (збірка збіж.) 50.000, збірка збіж. Самбір 10.200, П. К. З. Львів 40.000, Секція У. С. С. Тернопіль 25.000 (на політ. вязнів), Шевченківський Комітет в Снятині 5.000. дохід з буфету на вечерницях „Основи“ 43.244 (на політ. вязнів), гром. Туради пов. Стрий зі збіж. збірки 17.025, П. К. З. Сокаль (решта збіж. збірки) 10.890, гром. Острів пов. Камінка 610, гром. Старий Самбір зі збіжа 10.200, великодна збірка 15.144 мп. і 2 кор. чеські, гром. Войнилів пов. Калуш нотар Ділицький 5.000. Драмат. Кружок 3.000, гром. Ясенів пільний пов. Городенка: Комар А. 1.000, С. Василинюк 500, о. Караневський 500, Курцеба 500, Лень 300, проф. Курцеба 200, Токарик 200, Юрчишин 50, Олексюк 100, Шуртівна 100, Шефлева 100, гром. Токи 2.0000, гром. Кошляки 2.000, І. Ющишин 100. XXI 1—1

Українські Інваліди.

Роман Кочержук 1500, громада Заріче 2060. Павло Лопата Борислав 500 і 1 хліб і кличе всіх членів братства церкви св. Миколая в Бориславі, о. Микола Луцький збірка в Серафинцях ad Городенка 2200, о. Мих. Левицький Княжівське-Рожнятів збірка 2100, Тов. „Достава“ Львів 5000. XXII 1—1

При зміні адреси просимо не забувати подати і попередню свою адресу.

Спис довжників,

які побрали в Земельнім Банку Гіпотечнім у Львові векслеві позички в р. 1919 (в часі безробіття), а які досі ще не поладнали своїх векслів в касі Банку (у Львові, вул. Підвалля ч. 7).

Проти тих довжників змушений Банк подати векслі до протесту і подати до Суду позов о наказ заплати.

З уваги, що запізвані довжники понесуть так великі судові кошти, що значно перевисшають самий весь довг, проте Банк здержався був з внесенням позвів ще аж до кінця місяця мая ц. р., щоби дати можність всім довжникам поладнати векслі без позву. Значна частина довжників поладнала свої векслі, одначе — на жаль — ще досить багато довжників досі не поладнало тих векслів і Банк змушений є вже остаточно ті векслі протестувати і скаржити.

Щоби ручителям дати можність склонити довжників до поладнання векслів, розпочинається отсим оповіщати партіями спис довжників і їх ручителів в тій цілі, щоби ще бодай частина могла вчасно полагодою векслів запобігти тим так великим коштам.

А саме: з огляду що вношення позвів відбувається постепенно, поодинокими партіями, то бодай деякі довжники зможуть евентуально ще запобігти дальшим коштам, через се, що негайно полагодять свої векслі.

Досі не полагодили ще своїх векслів між иншими отсі довжники: (р. перед назвищем значить ручитель).

70) Голинський Едвард, ур. Воєвідс. перш. векс. на К. 500, ручителі: Филипович Вол., Мельник Теодор; дальш. векс. на К. 2270, ручителі ті самі і Придяшевський Волод., Самосій Михайло, Горуцький Александер, Олинець Петро, Левицький Богдан.

71) Ткачук Іван, суд. возьний, перш. векс. на К. 250, ручителі: Хмара Іван, Макаруха Михайло; дальш. векс. на К. 4673, ручителі ті самі.

72) Гриневич Юліян почтовик, перш. векс на К. 200, ручителі: Галькевич Волод., Корнацький Антін; дальш. векс. на К. 3800, руч. ті самі і Едерівна Юлія, Пахолек Марійн, Гнатишак Волод., Строконь Антін, Тарнавський Осип, Корнацький Антін.

73) Білинський Жигмонд, перш. векс. на К. 1210, ручителі: Максимович Александер, Гординський Денис; дальш. векс. на К. 8446, руч. ті саме.

74) Батіг Онуфрий, почтовик, перш. векс. на К. 930, ручителі: Грубець Микола, Фідерко Волод.; дальш. векс. на К. 2080, руч.: Костишин Антін, Гиличинський Григорій, Грубець Микола, Фідерко Володимир.

76) Стейцер Михайло, почтовик, перш. векс. на К. 1610, ручителі: Тирпак Юліян, Старецький Волод., Волошинович Вол.; дальш. векс. на К. 7546, руч.: ті самі і Осип Мойсеович.

76) Найдух Микола, почтовик, перш. векс. на К. 1040, ручителі: Бучовський Михайло, Пуріль Олекса; дальш. векс. на К. 5310, руч. ті самі.

77) Брилинська Марія, перш. вексл. на К 520, ручителі: Угрин Григорій, Український Мих.; дальш. векс. на К 3420, руч.: ті самі.

78) Левицький Іван почтовик, вексл. на К 1500, ручителі: Капустяк Лука, Сандурський Антін.

79) Петро Олійник почтовик, перш. вексл. на К 550, ручителі: Шолодрак Михайло, Потенжний Онуфрій; дальш. вексл. на К 3336, ручителі: ті самі.

Залізничники:

80) Кулинський Дмитро, вексл. на К 200, ручителі: Радзікевич Алек. Куликовець Дмитро.

81) Товкач Іван, перш. вексл. на К 900, ручителі: Луцик Мирон, Новак Тимко, Занько Володимир; дальш. вексл. на К 2400, ручителі: Олексин Григорій, Михалишин Семен, Смолинський Максим, Скицький Іван, Волянський Михайло, Плотиця Ілько, Змий Іван, Брухаль Кіндрат.

82) Турковид Максим, перш. вексл. на К 400, ручителі: Турковид Андрій, Олійник Іван; дальш. вексл. на К 2400, ручителі: Забор Юрко, Стахів Іван, Кушнір Іван, Косменко Гаврило, Мрозовський Теодор, Кушнір Гриць.

83) Тиравський Петро, перш. векс на К 500, ручителі: Пахольчук Василь, Карабін Теодор; дальш. векс. на К. 3450, руч.: Костюк Стефан, Фішер Еміліян, Гавришкевич Іван, Гнида Микола, Царик Стефан і Джулинський Микола.

84) Шуль Михайло векс. на К. 200, ручителі: Ковальський Володимир, Кудло Іван.

85) Шльомкович Евгенія, перший векс. на К. 600. — ручителі: Фітьо Филип, Кіт Іван; дальш. векс. на К. 3000, ручителі: Бербека Тимотей, Дяків Григорій, Козюк Григорій, Заремба Антін, Варшаба Мих., Жуковський Іван, Кобзар Микола.

86) Сисак Олекса, перш. векс. на К. 1500 ручителі: Кіт Іван, Крупа Осип, Козюк Григорій, Супрун Ілія, дальш. векс. на К. 3600 ручи-

телі: Фітьо Филип, Клюнь Григорій, Ґавур Михайло.

87) Солодкий Данило, перш. векс. на К 1000, ручителі: Питель Стефан, Гой Михайло, Горобійовський Андрій, Площиця Ілько, Чайка Григорій; дальш. векс. К 3000, ручителі: Костів Еміль, Сасс Василь, Матвіїшин Василь, Мельник Михайло, Заклинській Іван, Гловацький Дмитро, Смик Осип, Котушко Василь, Куцай Методій, Петришин Микита, Заславський Антін.

88) Сенишин Петро, перш. векс. на К 900, ручителі: Ковалишин Микола, Заславський Антін, Піскір Евстахій, дальш. векс. на К 1500, ручителі: ті самі.

89) Ладика Михайло, перший вексель на К. 1.000. ручителі: Мрозовській Теодор, Бубела Петро, Жовнір Ілярій, Чайковський Гаврило, Панасюк Александер, Карпів Григорій, Івановський, дальший вексель на К. 3.200, ручителі: Лаба Іван, Карпів Александер, Демчук Григорій, Панасюк Гаврило, Жидачек Василь.

90) Лесів Іван, перший вексель на К. 300, ручителі: Мельник Іван, Паздерський Василь, Коморовський Василь, дальший вексель на К. 2.700, ручителі: Терлецький Андрій, Платків Теодор, Воловець Михайло, Кравець Іван, Слободян Павло, Кіндій Андрій, Походай Данило, Ситко Дмитро, Сисак Михайло.

91) Ладиґа Олекса, перш. векс. на К. 1200, ручителі: Жовнір Петро, Панасюк Гаврило, Столярчук Ілія, Дуцьо Григорій, дальш. векс. на К. 3100, ручителі: Івановський Григорій, Лаба Іван, Левак Осип, Явний Петро, Війовський Василь, Терещук Михайло.

92) Литвин Микита, перш. векс. на К. 900, ручителі: Ґнатів Михайло, Гриців Юрко, дальш. векс. на К. 3350, ручителі: Залізняк Микола, Бочилюк Іван, Коваль Ілько, Краєвський Василь, Невелюк Волод., Хомик Семен, Квасниця Петро, Ощипко Михайло.

93) Лєвак Осип, перш. векс. на К. 1000, ручителі: Коваль Ілія, Кірик Микола, Фішер Еміліян, Півень Теодор, дальш. векс. на К. 2325, ручителі: Кіт Іван, Лапка Андрій, Луцишин Теодор, Сениський Михайло.

НАДІСЛАНЕ.

Зїзд матуристів 1907 - Самбір

Товариші, що зложили іспит зрілости в ґімназії в Самборі в році 1907, схотять в цїли назначення товариського зїзду подати як найскорше свою адресу, як також адресу инших товаришів одному з підписаних: Станислав Кубінський Львів пл. Бема ч. 3, Володимир Стахур Самбір ґімназія, д-р Леопольд Варзаґер Львів, Валова 3. 1592 1—1

ОПОВІСТКИ.

Половина червня КОНЦЕРТ Ром. Придатковича в салі Муз. Тов. Ім. Лисенка. 1627 1—1

10. червня 1922 р. в Камянці Струмиловій, 11 червня в Радехові відбудеться КОНЦЕРТ-ВЕЧІР історичних народних дум, пісні і національного танку при участи відомих артистів: Софія Орлян — кольоратурна співачка, Данило Щербина — кобзар-бандурист, Василь Авраменко — артист-балетмайстер. Програма в афішах. Частина прибутку призначена на голодуючих України. 1622 1—2

Тов. українських студентів політехники „Основа" устроює дня 14. червня с. р. (середа) від год. 4. по полудни „ФЕСТИН" і „ВЕНЕЦЬКУ НІЧ" в области ставу „Світезь" вул. Іссаковича, в горі вулиці Потоцького, трамвай „UL", з пребогатою програмою при сальоновій музиці. — Конкурс краси жіночої. — Білети при вступі. 1620 1—3

В дослонення памятника. В неділю 11. ц. м. о год. 10 рано відбудеться у Винниках к. Львова святочне відслонення памятника на могилі Стрільців, що погибли на відтинку Винник при облозі Львова. Надіємося, що українське громадянство візьме громіяльну участь в цьому святі, на якому зложиться поклін тлінним останкам тих, що життям окупили найкрасші стремління нашого народу. Свято відбудеться без огляду на погоду. Відїзд з личаківського двірця о год. 7·38 рано, поворот 15·32 і 19·12. Дорога пішки зі Львова до Винник треває несповна годину. 1—1

Щеплення віспи. В порадні матерей львівської філії українського кр. тов. охорони дітей і опіки над молодю, в домівці Народної Лічниці вул. П. Скарги ч. 4. (коло св. Юра) щепиться діти що понеділка, четверга і суботи о год. пів до 11. перед пол. Сироти даром — инші за оплатою 100 Мп. 1551а) 3—3

Дирекція коедукаційної української прив. ґімназії з правом прилюдности в Долині повідомляє, що вступні іспити до І. кляси і додатково до висших кляс, відбудуться тільки перед феріями дня 26. червня, а зголоситись треба до 25. червня. До І. кляси можуть робити іспит і ученики III. кляси народніх шкіл та приватисти (-ки), що кінчать в сім році 10 літ життя; знання німецької мови не вимагається. Дівчата в ґімназії є звичайними ученицями як хлопці. — Вписи до всіх кляс відбудуться 27. і 28. червня. Конець шкільного року 28. червня. 1611 2-2

Збірка під церквою в Бориславі в день „Української Дитини" для Придніпрянської Дітвори 45.000. Збирали Неля Ковальська, Р. Кулиничівна і Петрівна. 1—1

Дрібні оголошення.

ДЛЯ СВЯЩЕНИКІВ продам Біблію в 8 томах, видання Дяковського в Перемишлі в 1854, Житія святих 2 т. вид. Мельницького з 1891 р. Ірмологіон вид. Ставроп. Інститута в 1871 р., Осмогласник вид. Ставропиґії з 1879 р., Катехизм в 3 т. вид. Левицького з 19 3 р. і Типік Дольницького і деякі инші церковні книжки. Близші відомости в Адміністрації „Гр. Вістника". 1626 1—2

ВПРАВНИЙ інструктор шукає заняття на час ферій (або на цілий рік). Може вчити англ., франц. мови й української стеноґр. Ласкаві зголошення слати до Адм. під І. К. 1618 1—3

ГОЛЕНДЕР оригінальний „Кашпра" оказійно продасть зараз „УБУС", Львів, Оссолінських 6. XVI 1—3

АКАДЕМІК, вправний інструктор глядає лекції на селі. Оферти слати під „Інструктор" посте-рестанте Коломия. 1594 2—2

В ТУРЧАНСЬКИХ ҐОРАХ пошукую осібного сонішного покою з цілим удержанням від 15. 6. Зголошення з услівями: А. Окпиш, Осолівських 15. 1595 2—2

СТРІЙ народний жіночий, комплетний продам. — Зголошення під „Стрій" в Адміністрації „Гром. Вістника". 1593 2—2

СТУДЕНТ ПРАВ, вправний математик, пошукує лекції з кляс ґімназ., найрадше в гірській околиці. Зголошення з услівями слати на адресу: Зубик Роман, Львів, вул. Тереси 2 б. 1616 2—3

ХТО знайшов документи, американське горожанство Фльорентини, Антоніни і Марії Стецек, буде ласкавий за винагородженням 10.000 Мп. звернути на вул. Короля Ліщинського 30, п. Дудек. 1615 2-2

ТОКАРНІ, Стругачки, Вертячки, Гиблярки, Тасьмові пили, Циркулярки, Кружлики, Вінди, Трансмісії, Паси поручає „Пільот", Львів Баторого 4. 1277б) 7—30

ЗА ОБРАЗОВАНОГО на становищі мущину віддам заміж панну з семинарським образованням з помешканнєм. Зголошення до 25. ц. м. на адресу: Львів, вул. Личаківська ч. 40, трафіка. 1597 2-3

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

КОНКУРС

на приняття питомців до бурси У. П. Т. ім. С. Сембратовича у Львові вул. Хшановської ч. 9 оголошуєся до 22. червня 1922. Близші подробиці подає Управа Бурси зглядно оповістка в обох українських ґімназіях і учительській семинарії у Львові.

1619 1—1 *Старшина бурси.*

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Товариства „Народний Дім" в Калуші

відбудуться дня 11. червня 1922 р. о год. 2-гій по полудни в салі Народного Дому з слідуючим порядком дневним:

1) Отворення Зборів,
2) Вибір Президії,
3) Відчитання протоколу з послідних Загальних Зборів,
4) Звіт з діяльности Товариства,
5) Звіт і оборот касовий,
6) Звіт поодиноких кружків,
7) Звіт контрольної комісії і внесення на уділення абсолюторії,
8) Вибір Голови Народного Дому,
9) Вибір 10 членів до Виділу Народного Дому, 1581 3—3
10) Внесення і інтерпеляції.

КІНОТЕАТРИ

КОПЕРНИК і МАРУСЕНЬКА

висвітлюють славну 6-дієву драму з життя повстанців після забороненої в б. Австрії повісти „Граф Сандорф“ Юлія Верні п. з.

Траґедія Повстанців.

В головній ролі найславнійший французський драматичний артист РОМУАЛЬД ЖУБ.

Жадайте сейчас наших найновійших цінників на

Правдиві стирійські КОСИ і СЕРПИ

Краєвий Союз Господарських Спілок
Львів, Зіморовича ч. 20.
IV 4—5

Машини до виробу цементових дахівок, Плужки до обгортання бараболь, Хрести, громозводи, вікна огородження, ВАГИ ДЕСЯТНІ ЛІЖКА ДЛЯ БУРС
і всілякі слюсарські роботи виготовляє 1553 3-10
МИХАЙЛО СТЕФАНІВСЬКИЙ у ЛЬВОВІ вул. Варстатова ч. 10 (між вул. Кордецкого і Рицерською). — —

Гарною нагородою пильности є
Збірник пісень і забав
для дітей з нотами М. Тележинського.
До набуття по книгарнях і у Музичнім Видавництві „ЛІРА“ Станиславів вул Голуховського 66.
1598 2 2

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА в МИКОЛАЄВІ н. ДН.
1548 глядає 3—3
ФАХОВОГО ДІЛОВОДЧИКА до СКЛЕПУ
який міг би вложити свій капітал для побільшення торговлі за умовленими відсотками з чистого доходу. — Зголошення слати на адресу о. Вол. Федусевич, голова Надзірної Ради в Миколаєві н. Дн.

ЗОЛОТО, СРІБЛО, ПЛЯТИНУ, :: БРИЛЯНТИ, ГОДИННИКИ, ::
— — — ШТУЧНІ ЗУБИ — — —
купує і платить найвищі ціни
А. Бродський
у Львові, Личаківська 47.
XXIII 2—2

:: **ЦЕРАТИ** ::
капи на ліжка, портієри, фіранки, хідники, диваники, сінник, коци і лежака поручає
1436 7—8
МАҐАЗИН ТАПЕТ
Е. КІЧАЛЕС і А. МАРҐУЛІЄС
ЛЬВІВ, Сикстуська ч. 18.

1554 2—3 ЗАЛОЖ. В 1903 р.
Краєва фабрика цементових виробів
Юрій Грицак
ЛЬВІВ, вул. ПІЯРІВ БІЧНА Ч. 54 а.
МАЄ НА СКЛАДІ: рури цементові ріжних розмірів від 10|10 цм. до 90|90 цм. включно, плитки цементові, бетонові сходи, сходи „terazzo“. — ВИКОНУЄ всілякі роботи бетонові в місци і на провінції.
— — Замовлення полагоджується відворотною почтою. — —

ДЗВОНИ з найлучшого металю о чистім, звінкім голосі по найдешевшій ціні та з 25-літньою ґарантією
можна купити або замовити в Першій українсько-американській лярні і складі дзвонів
К. ФЕЛЬЧИНСЬКОГО
ТЕРНОПІЛЬ, Тарнавського ч. 64.
1411 —?

Видає і за редакцію відповідає Олекса Кузьма.

1479 4—7

Ширіть наш часопис!

ПОЗІР! ПОЗІР!
В БРАМІ АНДРОЛЬОГО (Ринок 29),
купує ВИЧИСКИ З ВОЛОСЯ ДАМСЬКОГО і продає КОСИ (плетенки) по найдешевшій ціні
XIII 3—5
ДАМСЬКА ФРИЗІЄРКА.

ПОЗІР СІЛЬСЬКІ КРАМНИЦІ! Гуртівня ґалянтерії по цінах фабричних продає фірма **Клайнер і Вчес** — ЛЬВІВ. — Фурманська 4.
XXIII 7—10

Конкурс.

Головна Управа Українського Педаґоґічного Товариства оголошує отсим конкурс на вісім учительських місць у всенародніх школах Українського Педаґоґічного Тов-а у Львові з днем 1. вересня 1922.

Компетувати можуть виключно учителі (льки) з виділовим іспитом, також і учителі-(льки) державних шкіл як що одержать відпустки від своєї шкільної власти. Платня такаж як і в державних рівнорядних школах. Подання з долученням особистих документів належить вносити до Головної Управи У. П. Т. Ринок ч. 10. найдальше до дня 25-го ц. м. На відповідь і зворот документів долучити почтові значки.

Головна Управа Українського Педаґоґічного Товариства.

1590 3-4

Пильне! Читайте!

САМ ЛЬОИД ДЖОРДЖ — ЗАЯВИВ У ГЕНУІ — що на „Премії“ і „Нагороди Пильности“ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДІТВОРИ НАЙКРАЩЕ НАДАЮТЬСЯ ВИДАННЯ

„СВІТА ДИТИНИ“

а саме:

„Чорнокнижник з Чорногори“	250 Мк
„Пригоди Горобчика“	150 Мк
„Пригоди Вовка Неситого“	200 Мк
„Пригоди Лиса-Панаса“	200 Мк
„Наша Січ-Мати“	200 Мк
„Вільгельм Тель“	150 Мк
„За Вітчину“	150 Мк
„Нечемне Вороня“	150 Мк
„Зоряний Хлопчина“	100 Мк

Жадайте по всіх українських книгарнях!

Для Зарядів Шкіл значний рабат у книжках. Предсідателі Шкільних місцевих Рад і Управителі Шкіл нехай спішаться з замовленями, які слати на адресу:
Видавництво „СВІТ ДИТИНИ“
15 6 Львів, вул. Зіморовича 3. 2—2
На почтову оплату долучувати 200 мп.

Капелюхи мужеські, дамські і діточі в великім виборі по низьких цінах — Кіоск капелюхів — площа св Духа побіч костела ОО. Єзуїтів **Торжинський і Ска.** Відновлювання старих капелюхів приймає складниця при вул. Костельній 8, дім ремісничої Палати.
XXII 2—4

Українська кравецька робітня
Івана Сіменовича
в Станиславові. вул. Сапіжинська 23, (ріг 3. Мая)
виконує солідно та скоро всякі замовлення, входячі в обсяг кравецтва мужеського і з власного матеріялу у великім виборі після найновійших журналів.
1538 4—?

МАҐАЗИН **І. Штайнбруха** у Львові, при вул. Трибунальській 1 (ріг ринку)
поручає на літо: мужеські сорочки, мужеські капелюхи, краватки, полотняні і каучукові ковнірики, парасолі й парасольки, рукавички, панчохи й скарпитки по недорогій ціні. — Товар віденський. — — —
XII 2—10

ВЖЕ НАДІЙШОВ БІЛЬШИЙ ТРАНСПОРТ ЗАГРАНИЧНИХ МОДЕЛІВ:
1528 4—10
ВОВНЯНІ І ШОВКОВІ СУКНІ трикотові, блюзки, гальки, шляфроки, рукавички, панчохи, діточі суконки і жіноче білля. Найсолідніше і найдешевше поручає
МАГАЗИН НОВОСТЕЙ ДЛЯ ПАНЬ **ШТАДЛЕР і ШАРҐЕЛЬ** — ЛЬВІВ — вул. Сикстуська ч. 16.

Позір Українці! Капелюхи мужеські, дамські і для дітий в найбільшім виборі по фабричних цінах одержали склади:
при площі Марійській ч 8 і вулиці Казимирівській ч. 25.
Гуртівний — склад — **Рудольфа Найвельта** Львів, вул. Бальонова 3.

З друкарні Спілки „Діло“.